

Beantwoording Technische vragen m.b.t. **SB voorgenomen instellingsbesluit stikstofdepositiebank provincie Utrecht**

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
SGP	1	Wat is de status van dit bespreekstuk? In de laatste PS hebben we hierover meen ik een toezegging gehad van de gedeputeerde dat het concept beleidsmaker als statenvoorstel naar PS wordt gestuurd. We vernemen graag wanneer dit gepland staat.	Dit is het voorgenomen instellingsbesluit voor de Utrechtse depositiebank. De cie RGWW van 21 juni is bedoeld ter consultatie van het instellingsbesluit, waarna GS het instellingsbesluit, indien mogelijk, op 4 juli neemt. In PS van 31 mei jongstleden is motie 14a aangenomen met betrekking tot het nog op te stellen separate beleidskader voor uitgifte van stikstofdepositieruimte. Het beleidskader wordt deze zomer ambtelijk voorbereid en in het najaar wordt PS geconsulteerd.
	2	Klopt het nu vooral ophalen is wat de commissie vindt en dat dat verwerkt wordt in het aan PS voor te leggen voorstel?	Op dit moment wordt u geconsulteerd over het beleidsarme, voorgenomen instellingsbesluit van de Utrechtse depositiebank. De planning is dat GS op 4 juli het definitieve instellingsbesluit vaststelt. Wijziging worden meegenomen indien de consultatie van PS op 21 juni daar aanleiding toe geeft. Het separate beleidskader volgt dus nog. Daarvan is bepaald dat PS actief betrokken wordt en dat een concept beleidskader als Statenvoorstel wordt voorgelegd aan PS (motie 14a).
PvdA	3	Heeft de provincie het eerste recht op het bepalen wat er met de stikstofruimte gebeurt?	Gedeputeerde Staten bepalen wat er met het saldo gebeurt, maar zij kan daarover afspraken maken met de saldogever en de saldonemer. GS kunnen weigeren dat stikstof ingezet wordt voor een bepaalde activiteit als het project in strijd is met de doelbepaling in het instellingsbesluit of als het in strijd is met ons beleidskader. Er zijn drie situaties mogelijk bij het gebruik van de bank: 1. provincie brengt het saldo in; 2. saldonemer brengt in; 3. saldogever brengt in; Voorbeeld 1 Als de provincie de depositieruimte heeft verworven van een saldogever, bepaalt de provincie in lijn met het nog op te

			<p>stellen separate beleidskader en het collegeprogramma waar de ruimte naar toe gaat. Bv gebiedsproces, PAS-melders etc.</p> <p>Voorbeeld 2 Als een andere partij dan de provincie saldonemer is en depositieruimte heeft verworven en gebruik wil maken van de bank, bepaalt de saldonemer het doel. GS beoordelen dit initiatief in lijn met het beleidskader. Bv een gemeente wil depositieruimte op de bank plaatsen voor de woningbouwopgave.</p> <p>Voorbeeld 3 Tot slot kan nog de situatie voorkomen dat de saldogever depositieruimte op de bank wil zetten zonder dat er een saldonemer bekend is. Dat kan, mits aannemelijk is dat een doel zal worden gevonden voor de depositieruimte dat past binnen het beleidskader. Zie verder vraag 8 ten aanzien van deze situatie. Bv een boer wil stoppen en wil graag dat de depositieruimte in het gebied blijft om andere boeren te helpen.</p>
	4	Is er vrije handel binnen de bank voor wie stikstofruimte nodig heeft?	<p>“vrije handel” is niet mogelijk want het gaat altijd over gecontroleerde uitwisseling. Twee voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zo gelden er indieningseisen aan het verzoek voor gebruikmaking van de bank en moet het project passen binnen de provinciale doelen. ➤ Depositieruimte wordt voor een bepaald programma of project gereserveerd, mocht het doel veranderen, dan moeten GS opnieuw beslissen of de depositieruimte voor dit nieuwe programma of project gereserveerd kan worden.
	5	Wordt dit uitsluitend gebruikt voor maatschappelijke doelen?	Ja, depositieruimte uit deze depositiebank zullen Gedeputeerde Staten slechts toekennen aan projecten die passen in een of meer van de doelen die in dit instellingsbesluit zijn opgenomen.
	6	Hoe zit het met de positie verbetering natuur hierin?	De bank is een instrument om ontwikkelingen en legalisaties mogelijk te maken. De regels voor extern salderen worden daarbij toegepast. Dat houdt in:

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Op grond van de Habitatrichtlijn is verslechtering van de Natura 2000-gebieden verboden, daarom is het additionaliteitsvereiste van toepassing. ➤ Depositieruimte kan pas naar vergunningverlening voor legalisatie of ontwikkeling gaan (als mitigerende maatregel), als kan worden aangetoond dat deze depositieruimte niet ingezet hoeft te worden voor het natuurherstel (als passende maatregel). Dit wordt getoetst op het niveau van de Natura 2000-gebieden. ➤ Bij de vergunningverlening aan de saldonemers moeten de resultaten uit de natuurdoelanalyses betrokken worden. ➤ Dit maakt dat de vergunningverlening op dit moment onzeker is.
	7	De bank is een aanvullend instrument op het 'een-op-een-salderen'. Kunnen we daaruit concluderen dat bedrijven rechtstreeks stikstofruimte aan elkaar kunnen doorgeven/verkopen?	Het is voor bedrijven inderdaad nog steeds mogelijk om, naast het gebruik van de bank, ook 1-op-1 te salderen. Ook hierbij geldt dan dat 30% wordt afgeroomd volgens de beleidsregels.
	8	Kan de stikstofgever bepalen waar de door hem/haar opgeleverde ruimte aan vergeven wordt?	<p>Nee, maar Gedeputeerde Staten hebben wel de mogelijkheid met de saldogever afspraken te maken over het doel, waarvoor diens depositieruimte wordt gebruikt – bijvoorbeeld in een gebiedsproces.</p> <p>Het uitgangspunt van de Utrechtse depositiebank is: iedereen levert zelf de depositieruimte voor zijn eigen activiteiten – onze provincie kan slechts in uitzonderingsgevallen ruimte bijdragen. Met wie zijn of haar eigen depositieruimte op de bank zet met als doel diens toekomstige activiteiten, zullen wij afspraken maken over dit doel bij de `storting`.</p> <p>Met saldogevers kunnen wij dus ook afspreken dat zij hun activiteiten alvast beëindigen en hun depositieruimte inbrengen in de bank met het oog op een gebiedsproces. De saldonemer kunnen wij tegemoet komen door bijvoorbeeld af te spreken dat, de depositieruimte in het gebied blijft.</p> <p>Zie ook antwoord op vraag 3 en 4 van PvdA.</p>

	9	In de SB staat dat het openstellen van de beleidsregels voorkomt dat Utrechtse depositieruimte wordt opgekocht door partijen van buiten de provincie. Welke partijen mochten die ruimte precies opkopen en hoe vaak en door wie is dit gebeurd?	Bekend is dat Schiphol een bedrijf heeft opgekocht en RWS twee bedrijven heeft opgekocht binnen provincie Utrecht. In de Statenbrief staat overigens: "Het openstellen van beleidsregels extern salderen voorkomt opkoop van depositieruimte door partijen van buiten de provincie <u>niet</u> maar geeft ons de mogelijkheid om aangeboden depositieruimte via de Utrechtse depositiebank binnen de provincie te behouden."
JA21	10	Wordt met punt B (onderandere) de PAS melders bedoelt?	Ja
	11	Zitten punt D en G niet al verwerkt in punt A? Welk niet heeft het apart vermelden?	Inderdaad zal met een gebiedsprogramma bijna altijd ook één of meerdere van de in de onderdelen B tot en met G geformuleerde doelen worden na gestreefd. Het nut van de afzonderlijke vermelding van de leden B tot en met G is, dat ook projecten die niet in een programma zijn opgenomen onder voorwaarden gebruik kunnen maken van de depositiebank. En dat depositieruimte alvast in de depositiebank kan worden opgenomen met het oog op een bepaald gebiedsproces, zonder dat het voor een specifiek doel is bestemd.
	12	Hoe verhouden lid 2 t/m 4 zich tot elkaar? Is het resultaat van lid 2, 3 en 4 gezamenlijk dat GS een reservering zoals bedoeld in lid 1 permanent in stand kan houden?	Het resultaat van lid 1 en 2, is dat geen reservering van depositieruimte verval, tenzij gedeputeerde staten dat beslissen. Immers, vrijwel altijd zullen over de schaarse depositieruimte al toezeggingen aan het gebied of de initiatiefnemer zijn gedaan. Gedeputeerde Staten zullen vrijwel altijd eerst willen overleggen en de betrokkenen in de gelegenheid willen stellen hun belangen uit een te zetten. Het resultaat van lid 3 en 4, is dat geen depositieruimte verval, tenzij gedeputeerde staten dat beslissen. Depositieruimte zal slechts tegen grote inspanningen en mogelijk veel geld kunnen worden vrijgemaakt. De beslissing ondanks al deze kosten en moeite toch depositieruimte niet te gebruiken dienen gedeputeerde staten te nemen.

	13	Betekent lid 4 dat de volgorde genoemd in Artikel 3 met dit besluit deel van het uitgifte beleid is/gaat worden?	In artikel 3 is geen voorkeursvolgorde opgenomen, zodat onze provincie de handen vrij houdt bijvoorbeeld per gebied of afhankelijk van bepaalde omstandigheden prioriteiten te stellen.
	14	Als het antwoord op de vorige vraag 'ja' is, betekent lid 4 dan dat GS met elke motivatie hiervan af mag wijken of gaan er meer voorwaarden voor afwijking komen?	Het antwoord op de vorige vraag is ontkennend. De vraag of en zo ja onder welke voorwaarden GS van een voorkeursvolgorde mogen afwijken zal worden beantwoord in het beleidskader voor de depositiebank.
	15	Hoe verhouden gedeelde programma's met andere provincies zich tot de prioriteiten volgorde zoals genoemd in Artikel 3?	In artikel 3 zit geen prioriteiten volgorde. In een motie (54a "pasmelders legaliseren in gebiedsgerichte aanpak" ¹) hebben uw staten al uitgesproken nu eerst prioriteit te geven aan natuur en PAS-melders bij het verdelen van depositieruimte. Artikel 3 wijzigt niets in deze prioriteitenstelling.
	16	Hoe verhouden projecten buiten provincie Utrecht zich tot de prioriteiten volgorde zoals genoemd in Artikel 3?	In artikel 3 zit geen prioriteiten volgorde. Onze provincie heeft zich in haar omgevingsvisie voorgenomen met programma's uitdagingen integraal aan te pakken. Op grond van artikel 3 kan depositieruimte worden toegekend ook voor een klein project dat binnen bijvoorbeeld een gebiedsprogramma maar één doel dient, maar een onmisbaar onderdeel is van het grote geheel.

¹ motie 54a "Pasmelders legaliseren in gebiedsgerichte aanpak" van PS 29 juni 2022, SGP, JA21, CU en CDA. Deze motie draagt GS op:

- in de gebiedsgerichte aanpak ruimte te creëren om PAS-melders binnen de gebieden te legaliseren wanneer de gebiedsgerichte aanpak meer effect heeft dan de beoogde doelen in het betreffende Natura 2000-gebied;
- de extra gerealiseerde stikstofruimte vast te houden in het gebied, zodat we de PAS-melders in de gebiedsgerichte aanpak kunnen legaliseren als de landelijke overheid haar verplichtingen niet nakomt.

D66	17	<p>In antwoorden op Kamervragen over 'slapende stikstofruimte en extern salderen' (https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/02/22/beantwoording-kamervragen-over-latente-stikstofruimte-en-extern-salderen) stelt de minister: 'Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 25 november 2022 maakt het kabinet interbestuurlijke afspraken met provincies om de beleidsregels voor extern salderen zo snel mogelijk verder aan te scherpen, o.a. om salderen met zogenaamde slapende vergunningen te voorkomen. Het kabinet vindt dat het niet mogelijk mag zijn om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken op basis van activiteiten die al geruime tijd zijn gestopt.'</p>	
	18	<p>Betekent dit dat de onverhoopte inzet van slapende stikstofruimte niet zal kunnen voorkomen?</p>	<p>De beleidsregels salderen zijn van toepassing op het aankopen van en de inzet van stikstof voor extern salderen.</p> <p>Binnen de slapende vergunningen zijn twee mogelijkheden te onderscheiden. Er zijn de vergunningen waarbij de stallen nog aanwezig zijn, maar waarbij geen gebruik meer wordt gemaakt van de mogelijkheid voor het houden van dieren. Daarnaast beschikt het bedrijf ook over de juiste milieutoestemming. In dat geval wordt voldaan aan onze beleidsregels salderen en kunnen wij, los van de 30% afroaming, niet tegenhouden dat de ruimte uit deze vergunning wordt ingezet voor extern salderen. Deze slapende vergunningen kunnen dan (gedeeltelijk) wel gebruikt worden voor extern salderen.</p> <p>Als de stallen niet (meer) aanwezig zijn of er moet nog een milieutoestemming komen, dan wordt niet voldaan aan de beleidsregels salderen en kan de ruimte die hiermee vrijkomt niet ingezet worden voor extern salderen. Deze slapende vergunningen kunnen dan ook niet gebruikt worden voor extern salderen.</p> <p>Op dit moment vinden gesprekken plaats met het Rijk hoe om te gaan met de slapende vergunningen. De minister komt hiervoor binnenkort ook met een voorstel.</p>

	19	Of neemt de provincie maatregelen tegen de inzet van slapende stikstofruimte en zo ja, welke dan?	In de kamerbrief van 25 november heeft de minister aangegeven te willen kijken naar het beperken van de mogelijkheden voor de inzet van latente ruimte. Het Rijk werkt, samen met de provincies, aan onderzoek voor mogelijkheden om de inzet van slapende vergunningen te voorkomen. Verwacht wordt dat de minister hierover binnenkort met een Kamerbrief komt.
	20	Of hangt dat af van de aangescherpte beleidsregels die in het citaat hierboven worden genoemd, bijvoorbeeld een afroombpercentage van 40% ipv 30%?	Het voorkómen van extern salderen met slapende vergunningen zal uiteindelijk middels wet- en regelgeving beperkt moeten worden. Op dit moment wordt onderzocht hoe dit houdbaar vorm te geven.
	21	Is al duidelijk wanneer we die aangescherpte beleidsregels vanuit het Rijk kunnen verwachten?	De verwachting is dat de minister binnenkort met een Kamerbrief komt.
VVD	22	Zijn de genoemde mogelijke projecten uitputtend genoeg?	Ja, want met het concept tekst zijn verschillende botsproeven gedaan aan de hand van praktijk voorbeelden van verschillende projecten van onze provincie en van andere overheden. Tijdens deze botsproeven is ook gekeken of bij de opsomming van doelen toch projecten over het hoofd gezien zijn. Na deze botsproeven lijkt onwaarschijnlijk dat een project toch geen depositieruimte uit de bank kan krijgen terwijl het wel past in de omgevingsvisie van onze provincie.
	23	In artikel 6 van de Habitatrichtlijn wordt ook gesproken over plannen, naast projecten. Is het niet completer om ervan te maken "plannen of projecten"	Voor het toevoegen van `plannen' is geen grondslag. Immers, de grondslag van dit instellingsbesluit en Beleidsregels Salderen 2023 is artikel 27 van de Wet natuurbescherming en dan in het bijzonder lid 2. Op grond van dit lid mogen Gedeputeerde Staten natuurvergunningen verlenen voor projecten, en dus ook beleidsregels vaststellen voor het verlenen van natuurvergunningen. Maar voor plannen verlenen GS geen natuurvergunningen en daarom kunnen wij ook geen beleidsregels vaststellen voor plannen. ²

² [ECLI:NL:RVS:2020:2318](https://ecli.nl/rvs/2020/2318)

			GS kunnen wel depositieruimte reserveren voor programma's. Programma's kunnen een of meer plannen bevatten.
	24	Zijn er onder artikel 3 onder b nog andere voorbeelden denkbaar dan het legaliseren van PAS-melders?	Naast de PAS-melders gaat het om bijvoorbeeld de interimers die in een eerder legalisatietraject van de Provincie Utrecht nog niet zijn meegenomen. Daarnaast zijn er ook bedrijven die zijn verplaatst in het kader van maatregelen ten behoeve van de natuur.
GroenLinks	26	Om hoeveel "overige bedrijven" gaat het hier en hoeveel stikstofruimte is er nodig om zowel PAS-melders als de overige bedrijven te legaliseren?	Op dit moment wordt nog gewerkt aan het volledig krijgen van de dossiers van de PAS-melders en "overige bedrijven". Streven is om dit proces in de zomer af te ronden. Daarbij zijn wij mede afhankelijk van de PAS-melders en adviseurs die in veel gevallen nog gegevens aan moeten leveren. Als deze gegevens zijn ontvangen is goed inzichtelijk te maken in welke gebieden hoeveel stikstofruimte nodig is.
	27	In de stikstofbank is het mogelijk om de afkomst van de stikstof te registreren. Wordt er dan ook rekening gehouden met het feit dat 8,4% van de stikstofoxiden (NOx) afkomstig is uit de landbouw, en dat andersom de industrie soms ook NH3 uitstoot?	Het kan wel maar in de doelenbank wordt slechts geregistreerd welke depositieruimte van welke saldogevende partij (vergunning) afkomstig is. Het is niet ons voornemen om dit gedetailleerder vast te leggen vanwege de grote bestuurlijke lasten die dit met zich meebrengen.
	28	De impact op de natuur verschilt tussen NH3 en NOx. Uit onderzoeken blijkt dat ammoniak meer schade toebrengt aan de natuur dan NOx als het gaat om de directe bijdrage aan afnemende biodiversiteit, de verschuiving naar stikstofminnende plantensoorten en bodemverzuring. Is het vanuit een stikstofbank dan ook mogelijk om meerdere mol NOx depositie uit te wisselen tegen 1 mol NH3 omdat NH3 nu eenmaal grotere en directe effecten op de natuurkwaliteit heeft?	Vaste rechtspraak maakt niet mogelijk om een onderscheid te maken.